Mötesanteckningar från Pensionärsråd östra hälso- och sjukvårdsnämnden tisdag den 5 mars 2019

Tid: 13:30-15:30
Plats: Konferenslokal Vänern, Regionens Hus, Mariestads Sjukhus

Närvarande

Ledamöter
Gunilla Druve Jansson (C), ordförande
Dan Hovskär (KD)
Sebastian Clausson (S)

Från pensionärsorganisationerna
Ordinarie ledamöter
Margareta Karlqvist, PRO
Hjördis Karlsson, PRO
Annika Markström, PRO
Sonja Franzén, PRO
PO Damberg, SPF Seniorerna
Inger Wedholm, SPF Seniorerna
Ella Johansson, SPF Seniorerna
Eva-Britt Dahl, SKPF
Eva Strand, SKPF

Ersättare
Maj-Lis Johansson, SKPF

Övriga närvarande
Ida Wernered, processansvarig
Åsa Elofsson, kommunikatör
Karolina Berg, nämndsekreterare

Mötesanteckningar

1. **Upprop**
   Gunilla Druve Jansson (C) öppnar mötet**.**

   En presentationsrunda genomförs.

   Beslut: Uppdraget att utse vice ordförande till pensionärsrådet bordläggs till nästkommande pensionärsråd.

2. **Föregående mötesanteckningar**
   Gunilla Druve Jansson (C) går igenom mötesanteckningarna från föregående pensionärsråd.

   Föregående mötesanteckningar godkänns och läggs till handlingarna.

3. **Östra hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag**
   Ida Wernered (Bilaga 1, bild 3-10)

   Ida Wernered presenterar pensionärsrådets uppdrag. Pensionärsrådet är ett forum för ömsesidigt informationsutbyte mellan östra hälso- och sjukvårdsnämnden och företrädare från pensionärsorganisationer. I pensionärsrådet sker opinionsbildning och kunskapsspridning.

   Ida Wernered håller en övergripande presentation av östra hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag och arbete. Östra hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård.

4. **Samverkansformer och arbetssätt för nya mandatperioden**
   Ida Wernered och Åsa Elofsson (Bilaga 1, bild 14-19)

   Delaktighetstrappan rangordnar olika grader av delaktighet. Delaktighetstrappan består av fem steg:
   - Information
   - Konsultation
   - Dialog
   - Inflytande
   - Medbeslutande

   Det viktigt att överlägga vilka frågor som är påverkansbara och inte. Pensionärsråden ska ha ett ömsesidigt syfte.

   Pensionärsråden kan bestå av olika upplägg och arbetsformer. Exempel på arbetsformer som kan användas är följande:

Mötesanteckningar från pensionärsråd HSNÖ 2019-03-05

- Enkäter
- Hearing – en större grupp som lyssnar, lär och samtalar kring ett eller flera teman.
- Fokusgrupp - mer specifika frågor som diskuteras.
- Walk and talk – att promenera och prata, ha en picknick och arbeta efter teman
- Fish bowl – samtliga närvarande delas in i två grupper. Ena gruppen diskuterar exempelvis ett problem medan den andra gruppen lyssnar. Grupperna byter sedan plats med varandra och lyssnar. Ordförande för mötet tar beslutet.
- Open space – mötet inleds med att alla delas in i mindre grupper och diskuterar vad mötet bör handla om och så sker röstning varvid mötets agenda fastställd.

Representanterna från pensionärsorganisationerna delas in till i två grupper med förtroendevalda i vardera. Grupperna diskuterar önskemål på upplägg och teman inför årets pensionärsmöten. Respektive grupp redovisar sina önskemål på fasta agenda-punkter till årets kommande pensionärsråd.

Förslag från grupp 1

- Tillgänglighet i förhållande till omställningen av hälso- och sjukvård. Inom begreppet tillgänglighet ingår även digitalisering.
- Psykisk ohälsa och djupare information kring bedömningsbilen inom projektet Nära vård sett ur ett pensionärsperspektiv.
- Medicinhantering och vårdinformationsmiljö.
- Bemanning på vårdcentraler och hur attraktiva arbetsplatser kan skapas.
- Organisering av personalresurser.

Förslag från grupp 2

- Digitalisering.
- Tillgång till vård med särskild inriktning på strålning och cancervård.
- Standardiserade vårdförlopp.
- Vårdgaranti.
- Kvalitet.
- Nära vård och fast läkarkontakt.
- Tillgänglighet och 3-dagars-garanti.
- Mobila team inom demensvård.
- Psykisk ohälsa och ensamhet.
- Medicinanvändning, läkemedelskontroller och information i samband med nya mediciner.
- Mat, kost och alkoholkonsumtion.

5. Nämndens uppdrag i förhållande till styrelsen för Skaraborgs sjukhus utifrån kommande åtgärder för ekonomi i balans
Ida Wernered (Bilaga 1, bild 11-13)

Ida Wernered presenterar förhållandet mellan östra hälso- och sjukhusnämnden och Skaraborgs Sjukhus (SkaS). Östra hälso- och sjukvårdsnämnden har en beställarroll och SkaS har en utförarroll. Det innebär att nämnden kommer överens med styrelsen för SkaS om vad som ska utföras. SkaS ansvarar för att verkställa överenskommelsen.

För att befolkningen ska få vård behöver utförarna (SkaS) klara av sitt uppdrag. I vissa fall, då utförarna inte uppfyller en överenskommelse inom ett område, kan vården istället ges på annat håll och av en annan aktör.

6. Aktuell information och frågor från Pensionärsorganisationerna

- **Fråga från PRO, ”Systemet med nätläkare medför stora kostnader för regionen. Hur tänker regionen agera?”**

(Bilaga 1, bild 20-21)

Västra Götalandsregionen (VGR) har anslutit sig till den överenskommelse som rekommenderas av SKL gällande nätläkare. Oklart är om nätläkarna avlastar vårdcentralerna eller inte. Idag betalas en patientavgift vid besök hos läkare på nätet, högkostnadsskydd gäller. Samtliga nätläkare följer anvisningarna från Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Inom VGR finns Närhälsan Online, vilket är en digital tjänst som är tillgänglig för alla invånare. VGR med i utvecklingen av digitala tjänster, både nationellt och regionalt.

För VGR kostar de olika typerna av besök olika mycket:

- Läkare med allmänspecialist på vårdcentral på nätet – cirka 650 sek per besök.
- Läkarbesök med allmänspecialist på vårdcentral – cirka 1600 sek per besök.
- Läkarbesök med specialist på sjukhus – cirka 2000 sek per besök (gammalt värde).

Regeringen har gett i uppdrag till Göran Stiernstedt att utreda hur digitala vårdtjänster kan bidra till vård på lika villkor. Utredningen planeras vara klar juni 2019. Samtidigt har även Socialstyrelsen fått i uppdrag av regeringen att utreda vilka typer av tjänster som lämpar sig till att hanteras digitalt.

Flera av patientorganisationernas medlemmar uttrycker en oro kring att pensionärer kan bli exkluderade inom utvecklingen av de digitala vårdtjänsterna.

Representanter från PRO lyfter frågan om varför VGR uppmuntrar nätläkare innan en utvärdering och uppföljning har gjorts. Gunilla Druve Jansson (C) vill betona att nätläkare kan föra någonting gott med sig. Det är ett sätt för VGR att lära sig samt att komma ikapp de privata vårdgivarna som ligger före i utvecklingen. Nätläkare gör det även möjligt att effektivisera mötet med läkare samt att få medicin utskriven. Det kan även minska trycket på vårdcentralerna.

Representanter från PRO känner en oro över att nätläkare kan öka förskrivningen av antibiotika. Det är inte alla symptom och sjukdomar som går att bedöma via nätläkare.

Representanter från PRO anser att VGR borde prioritera utvecklingen av de befintliga vårdcentralerna framför utvecklingen av Närhälsan Online. Gunilla Druve Jansson (C) menar att det inte finns motsättningar i utvecklingen för att Närhälsan Online är ett komplement till utvecklingen av vårdcentralerna.

7. Övriga frågor

- **Ekonomi på vårdcentralerna**

Representanter från SPF Seniorerna har frågor angående de ekonomiska problem som har uppstått på vårdcentraler till följd av utökade uppdrag, exempelvis digitala vårdtjänster. Får dessa vårdcentraler ingen ersättning för det utökade uppdraget? Gunilla Druve Jansson (C) menar att det är en diskussion som förs i dagsläget. Som det ser ut idag belastar de digitala nätläkarna inte vårdcentralerna. Detta ligger istället som en samlad kostnad under VGR.

En vårdcentral i Skara kanske ska läggas ner på grund av ekonomiska skäl. Representanter från SPF Seniorerna menar att detta skapar oro bland befolkningen. Gunilla Druve Jansson (C) förklarar att det i så fall är tal om att två vårdcentraler i Skara kommer att samlokaliseras, vilket då kommer bli en av regionens största på över 18 000 listade.

- **Ersättare i pensionärsråd**

Enligt östra hälso- och sjukvårdsnämndens regelverk ska ersättare inte närvara om ordinarie representanter är på plats. Ersättare i pensionärsrådet önskar att få närvara under möten även om de ordinarie är närvarande. På så sätt skulle det vara enklare för ersättarna att följa med i pensionärsrådets arbete. Presidiet ska se över frågan.

8. Avslutande

Nästa pensionärsråd: 21 maj kl. 09:30–11:30, Residenset Mariestad
Kallelse och inbjudan kommer att skickas ut.

Gunilla Druve Jansson (C) förklarar mötet avslutat.

Vid anteckningarna
Karolina Berg